

b) Célkitűzés. Mit várunk a Mikulástól?

II. T á r g y a l á s. a) A fogalmazás tárgyának és körének megbeszélése. (Minden évben eljön a jó Mikulás bácsi. Kiknek hoz ajándékot? Miért nem hoz azoknak, akik nem voltak jók mindig? Ti vajjon mindig jók voltatok? Gondolkozzatok csak egy kicsit s gondoljátok át, tavaly Mikulás óta hogyan viselkedtetek? Mit tennétek Mikulás apó helyében? Hogyan várjuk a Mikulást? Mit szeretnétek kapni tőle? Mit érdemelnének meg igazán? Mit fogadnak meg magukban a jövőre nézve? Miről lehet megtudni, hogy jó volt-e valaki? (Utalás arra, hogy ma annyi a szegény gyermek, hogy a Mikulás bácsi nem tudja mind felkeresni, ezért hát bizony az is előfordul, hogy a jó gyermekek sem mindnyájan kapnak ajándékot Mikulás től. A virgácsról ne emlékezzünk meg, de ha a tanulók mégis szóba hoznák, mondjuk meg nekik, hogy Mikulás soha nem vitt virgácsot, pláne krampuszt, ördögöt senkinek!)

b) Néhány tanuló elmondja, mint várja a Mikulást? Rövid megbeszélés.

c) Fogalmazás.

III. B e f e j e z é s. a) Egy-két tanuló fogalmazásának felolvasása és megbeszélése.

b) Házi feladat. Rajzolják meg Miklós püspököt, milyennek képzelik?

1937. NOVEMBER 4. HETE.

Helyesírás és nyelvi magyarázat

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Állitmány és alany A falu reggel című költemény tárgyalása alapján.

Nevelési cél: Értelmesen fejezzük ki gondolatainkat. Allítás nélkül nincs értelmes mondat.

Kapcsolás: Beszéd- és értelemgyakorlat = a falu tavaszi reggel. Természeti- és gazdasági ismeretek = tehén, koca, borju, kanász, szántás-velés.

Szemléltetés: példamondatokon.

Kukorit a kakas.

Főlébredt a madár.

Indul a tehén is.

A kis borju bőgve iramlik utána.

Megfigyelésre utalás: A mondat legfontosabb része az állitmány. Nélküle nincs mondat.

V á z l a t.

I. Előkészítés. a) Érdeklődés keltés. Milyen a falu tavaszi

- reggel? (A tanulók beszámolnak élményeikről.)
- b) Célkitűzés. Gárdonyi Géza is megírta, milyennek látta ő a falusi reggelt. Olvassuk el!
- II. T á r g y a l á s. A) A költemény bemutatása.
2. A költemény által keltett élmény megbeszélése.
  3. A költemény olvasása, tárgyalása.
  4. A költemény tartalmának elmondása.
- B. 5. Példamondatok írása a táblára:
- Kukorít a kakas.
Fölébredt a madár.
Indul a tehén is.
A kis borjú bögve iramlík utána.
6. Az állítmány kikeresése. (Közös megbeszélések alapján.)
Kérdései: Mit állítunk? Mit csinál? Mit cselekszik?
Mi történik? Az állítmány a mondat legfontosabb része. Minden mondatban állítunk (a tiltó tagadó állítás) valamit.
Az állítmány a mondat azon része, amely megmondja, hogy valakiről, valamiről mit állítunk? A példamondatok állítmányának kikeresése és aláhúzása.
7. Az alany kikeresése. (Közös munkával.) Ezekben a mondatokban az is megvan, kik csináltak valamit, kik végezték a cselekvést, amit állítottunk. Az alany kérdései: ki? mi? kik? mik? Az alany a mondatnak az a része, amely megmondja, hogy kiről, miről állítunk valamit. A példamondatok alanyának kikeresése és aláhúzása. Az alany a mondat második főrésze.
- III. B e f e j e z é s. a) Összefoglalás. Az állítmány, mint a mondat legfontosabb része. Kérdőszavai. Lehet-e mondat állítmány nélkül? Mit fejez ki az állítmány? És az alany? Melyek az alany kérdőszavai? Milyen részei az állítmány és alany a mondatnak?
- b) Begyakorlás. Példamondatok iratása a tárgyalt költeményből.

1937. NOVEMBER 2. HETE.

Beszéd- és értelemgyakorlat

IV. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Magyarország hadi dicsősége. Hunyadi János.

Nevelési cél: A magyarság a saját testével védelmezi meg Európát a pogány török hódítása ellen.

Kapcsolás: földrajz = a Balkán-félsziget északi része.

Szemléltetés: Táblai rajz = Hunyadi hadjáratainak útja. Térkép.